

В. Твердоступ: гонитва за міражем?

ГОВОРИМО ВІДВЕРТО

Зараз про хлопців, котрі побували в Афганістані, пишуть багато. Про увагу і турботу, якими їх оточують партійні і радянські органи, комітети комсомолу. Пишуть і про інше — про хамство, невігластво і бюрократію по відношенню до деяких «афганців». Нерідко окремі чиновники відпускають на їхню адресу фрази типу «... а ми вас туди не посилали. Вас туди послало Міністерство оборони, хай воно про вас і турбується». Так, не вони туди їх посилали. Посилала Батьківщина, інтереси якої вони із зброєю в руках відстоювали, незважаючи на нестатки, хвороби, часто втрачаючи друзів, здоров'я...

Не так давно я познайомився з колишнім воїном-інтернаціоналістом Валентином Твердоступом, який працює на одній з будів міста Кіровограда. Хлопець як хлопець, котрих десятки, сотні тисяч в нашій країні. Але я вже знав, що за плечима в нього не одна сотня кілометрів, пройдених курною, розжареною від спеки афганською землею. Знав також, що за мужність і героїзм, проявлені при виконанні Інтернаціонального обов'язку в ДРА, він нагороджений медаллю «За відвагу», Знаком ЦК ВЛКСМ.

Пізнавши я дізнався: нагороду сержант В. Твердоступ отримав за знищення душманського каравану із зброєю. Досі як пам'ять про той нелегкий бій він зберігає газетну статейку «Нічний дозор».

Зараз він працює на заводі «Гідросила».

— На будівництві МЖК тут працюю, — уточнює Валентин. — І все було б добре, та ось тільки...
— Що?
— Розумієш, жити немає де.
— А скільки ти на черзі?
— Не так і давно — з 1987-го — та знаю, що одержу квартиру не скоро.
— А діти є?
— Є. Дочка.
— І скільки їй?
— Чотири місяці.
— А скільки платиш за квартиру?
— 50 в місяць, — сумно посміхнувся.
— А одержуєш?
— Коли як. Була 100, була 60, ну й жінка одержує підмогу на дитину 35.
— А гуртожиток?

— Пішов би звичайно..., — Валентин осікся. — Та не виходить. До кого я тільки на «Гідросилі» не звертався! Один посилає до другого, другий — до третього, а третій — до першого. Був у міськвиконкомі. Обіцяють допомогти, навіть листа написали. Та результату ніякого, — він стомлено махнув рукою. — Знаєш, не хочу я більше про це говорити, зневірився.

У травні минулого року у Кремлі найвищою нагородою країни була нагороджена група воїнів-інтернаціоналістів. Серед них — капітан Горошко, генерал-майор Грачов, сержант Миралюбов, сержант Кремениш, молодший сержант Синицький. Батьківщина не забуває своїх героїв, оцінює по заслугам. Так чому ми тут, на периферії, їх за-

буваємо? Закриваємо очі на їхні проблеми, запити?

І ось ходить, живе й трудиться на кіровоградській землі колишній прикордонник, воїн-інтернаціоналіст В. Твердоступ. Коли треба було — простягнув руку допомоги афганському народові. Служив чесно, за спиною інших не ховався. Так, в Афганістані було простіше. Другі поряд, які в разі потреби допоможуть, підтримають, прикриють. А тут...

Ні, Валентин не скаржиться. Він не б'є себе в груди і не кричить, що герой. Та, дивлячись на нього, стає прикро: хіба він не заслужив свого будь-якого кутка в сімейному гуртожитку?

А. СОКОЛОВ,
прапорщик запасу.
м. Кіровоград.

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇН, ЄДНАЙТЕСЯ!

Молодий Кіровоград

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

Виходить з 6 грудня 1939 року
№ 16 (4043).
СУБОТА
15
КВІТНЯ
1989 р.
Ціна 6 коп.

Тремка причетність, як причастя



Читайте в наступних номерах:

- «...Восени того пам'ятного 43 року, коли червоноармієці визволяли село, їм назустріч вийшла Параска Гриценко і вручила портрет дорогого Ілліча. Командир наказав бійцям віддати честь літній колгоспниці. А портрет взяли з собою і пішли на захід». — До дня народження В. І. Леніна.
- «Мені боляче, що зараз говорять недобре про комсомол. Справді, він став занадто дорослим. Але, гадаю, перехворіє. Уже ніні кіровоградський комсомол має ряд добрих ініціатив». (Інтерв'ю з головою облвиконкому В. І. Желібою).
- Черговий випуск сторінки краєного слова «Соняшник».



Говорити про це важко, бо це треба бачити. Надто буденними видаються всі слова, аби передати неповторний колорит вишитих українським хрестиком рушників, аби відтворити відтінки й узори виготовлених руками народних умільців гобеленів або особливості фактури різьби по дереву, які можна побачити на обласній виставці живопису і декоративно-прикладного народного мистецтва, присвяченій 175-річчю від дня народження Т. Г. Шевченка. Ця виставка і нині ще проходить у приміщенні картинної галереї в Кіровограді.

Особливе місце на цій виставці відводиться творам живопису та графіки. І не тільки тому, що автори — народні художники часто звертаються у своїх творчих пошуках безпосередньо до образу великого Кобзаря (Ф. Шабала, Г. Босий, В. Мідяник та інші), а й через велике розмаїття манер, технік живопису, врешті, через великий діапазон рівнів художності — від звичайного в народному мистецтві народного «примітивізму» до витончених, технічно бездоганних, але часом позбавлених якихось індивідуальних ознак робіт. Прикладом, роботи П. Аїтова можна віднести з повним правом до перших. При деякій умовності фігур і своєрідній стилізації, його твори відзначаються яскравою колористичною гаммою, яка глибоко й тонко передає емоційне враження, скажімо, від пісні («Ой на горі

два дубки», «Ухав козак»), яка відображає світовідчуття художника і водночас є фактом невмирущого життя світовідчуття народу, етносу. По своєму цікаві в цьому відношенні і сільські пейзажі О. Гурова, Л. Зоріної, Ф. Шабали. Максимально наблизитися до реальності, відтворити її у найменших подробицях прагнуть В. Костенко, М. Горovenko.

Особливе ж враження, при всій несхожості манер і світовідчуттів, справляють роботи молодих художників В. Мідяника (серія графічних робіт «Моя Ольгівка», у якій — розпач і смуток, любов і зачудування, химерність звичайного і узвичаєності химер створюють справді неповторне враження; особливе місце в доробку Мідяника належить роботі «Думи мої, думи мої», де він по-своєму, без зайвої патетики, відтворює образ Кобзаря) і О. Босого (роботи позначені м'яким колоритом, лаконізмом і афористичністю письма; особливо це стосується полотна «Хата» і тематичної серії «Соняшники»). Барвистий, мрійний світ праслов'янської філософії і одвічного народного оптимізму, світ єдності і гармонії всього живого, світ, у якому панує культ сонячного зела, відображено в картинах художниці Н. Падурської... Усі ці ро-

боти, при всій своїй несхожості, єдині в одному: вони — від світу цього, а тому позначені його тривогами, незлагодами, а після і через них — радістю відкриття, розуміння, співчуття й просвітлення.

С. ПЕТРЕНКО.

На знімках: репродукції представлених на виставці робіт.



ЗДРАСТУЙ, АСОЦІАЦІЄ!

АУТСАЙДЕРИ?

Найстаршому з них — Олександр Кривенді — тридцять два. Наймолодшому — Василю Зеленьку — неповних двадцять сім. Втім, надамо краще слово самим учасникам організаційних зборів асоціації молодих керівників.

Олександр КРИВЕНДА, голова правління колгоспу імені Кірова Олександрівського району:

— Господарство очолюю з 1984 року. Маємо 4600 гектарів землі, спеціалізуємося на вирощуванні цукрових буряків. Кредитори, тобто банк, вже давно не дають спокую: борг колгоспу перевищує 4 мільйони карбованців. Щоправда, торік частину дефіциту ліквідували завдяки 575 тисячам карбованців чистого прибутку.



В. ШЕПИЛЮК

Рентабельність всіх галузей становить 21 процент. Відчуваємо гостру потребу в будівельних матеріалах, не влаштовує нинішня система матеріально-технічного забезпечення.

Василь ЗЕЛЕНЬКО, голова правління колгоспу «Червоний прапор» Олександрівського району:

— Борг — 800 тисяч карбованців. Торік виконали планові показники по виробництву і продажу державі зернових, м'яса, сояшнику, овочів, фруктів. Рентабельність — 21,3 процента. На території господарства мешкає 329 працездатних колгоспників і 428 пенсіонерів...

Володимир АПЛАТ, голова правління колгоспу «Ленінський шлях» Долинського району:

— Рентабельність — 27 процентів, борг державі — 3 мільйони карбованців. Вирощуємо зернові, маємо 900 корів. На посаді голови правління працюю третій рік.

Іван ОНИЩЕНКО, голова правління колгоспу «Правда» Новомиргородського району:



О. КРИВЕНДА

— Рентабельність у нас одна з найвищих у районі — 61 процент. Але й проблем вистачає: слабка матеріально-технічна база, дефіцит кваліфікованих кадрів... Господарство я очолюю перший рік.

Сергій ВОЙПАН, голова правління колгоспу імені Пархоменка Новоукраїнського району:

— Особливо хвалитися теж немає чим. Плани виконуємо, але не завжди і не з усіх показників, час від часу звертаємося за допомогою до банку. Нині ведемо газифікацію населених пунктів, що знаходяться на території господарства.

Сергій БЕРГЕР, голова правління колгоспу імені 40-річчя Жовтня Бобринецького району:

— Борг господарства — 1 мільйон 700 тисяч карбованців, 200 тисяч з яких торік погасили. Рентабельність у нас невисока — 20,4 процента. Останнім часом активно впроваджуємо прогресивні форми господарювання. Скажімо, рослинницька галузь повністю переведена на оренду.

Олександр СЕМЕНИХІН, голова правління колгоспу «Рассвет» Бобринецького району:

— Теж ходимо у боржниках, але цьому є виправдання: господар-

ським способом зводимо сільський молодіжний житловий комплекс. Чи не перший в області.

Михайло ЯЦКАНИЧ, голова правління колгоспу імені Горького Кіровоградського району:

— Не буду повторювати своїх колег. Господарство тільки-тільки стає на ноги. Багато будемо. А раз так — без допомоги держави не обійтись...

Володимир ШЕПИЛЮК, голова правління колгоспу імені Куйбишева Добровеличківського району:

— Торік вперше з продажем державі зерна, картоплі, м'яса. Завдяки цьому мали 600 тисяч карбованців прибутку. Та борг державі все ще залишається значним — 2 мільйони карбованців. Рентабельність всіх галузей — 36 процентів.

ВАРІАНТ АКТИВНОГО ЗАХИСТУ

Ініціатором створення асоціації молодих керівників виступив об-



В. ЗЕЛЕНЬКО

ком комсомолу. Саме його працівники (не без допомоги спеціалістів та юристів, звичайно) підготували проект статуту, опублікований у нашій газеті півтора місяця тому. Усі голови колгоспів, запрошені на збори, ознайомилися з проектом заздалегідь, дехто з них відразу після прочитання телефонував до редакції, уточнював окремі деталі. І все ж складалося враження, що люди до кінця так і не збагнули: чим же конкретно займатиметься нова організація, наділена неабиякими юридичними правами, фінансовою і господарською самостійністю. Ясність спробували внести другий секретар обкому комсомолу Микола Паладій та інструктор відділу соціально-економічних проблем Станіслав Чернявський.

М. ПАЛАДІЙ: Я теж, як і ви, не раз себе запитував: чи ж потрібна нам асоціація? Думаю, що потрібна. Подібні організації вже створені у Москві та Києві, функціонують вони успішно. Зокрема, на базі столичних асоціацій ство-



І. ОНИЩЕНКО

рені школи маркетингу та менеджменту. Тобто, люди вчать самі і вчать інших господарювати по сучасному. Та головне — вони спільно вирішують свої проблеми. Кооперування коштів, спрямована в одне русло комерційна діяльність дають хороші результати. Обидві асоціації, наскільки я знаю, поправили свою фінансову діяльність, налагодили навіть зовнішньоекономічні зв'язки. Саме на це повинні орієнтуватися і ми. Простіше кажучи, об'єднавшись, ви, керівники слабких господарств, зможете скласти реальну силу. Адаже куди легше купити спільно ту ж переробну лінію чи відновити цегельний завод і виробляти для власних потреб конче потрібні будматеріали, ніж борсатися поодиночки в бурхливому морі дефіциту коштів і людських ресурсів.

С. ЧЕРНЯВСЬКИЙ: Гадаю, що немало важить і можливість спіль-

кування з колегами. В асоціації ви зможете ділитися досвідом, деякі справи вирішуватимете разом. Крім того, планується запровадити складний комплекс інформаційних послуг. Ми узагальнюватимемо замовлення з господарств на придбання потрібної сільськогосподарської техніки, обладнання, насіння, постаремося максимально спростити шлях для обміну або купівлі-продажу їх. Допоможе нам у цьому рекламний додаток до «Молодого комунара», один з видавців якого — Кіровоградський центр НТТМ «Ефект» — вирішив стати спонсором нашої асоціації.

Або такий приклад. Практично всі ви під час проведення трудомістких сільськогосподарських робіт користуєтесь послугами сезонних працівників з інших областей. Для цього з усіх господарств розсилаються гінци, траться неабиякі кошти. Спрашу можна спростити. Варто лише створити при асоціації банк з даними про потребу в робочій силі того чи іншого господарства. Одній людині цілком під силу вирішити проблему, яка хвилює всім чи десять колгоспів. При мінімальних затратах коштів.

А чи не доводилося вам під час масового збирання овочів мотатися в пошуках ринку збуту продукції? Доводилося, звичайно, до того ж часто-густо безрезультат-



С. ВОЙПАН

но. Тим часом, вирішити цю проблему можна досить просто. Ми розмовляли з представниками двох кооперативів, що мають вихід на міжнародний ринок. Вони твердо пообіцяли допомогти в придбанні чи оренді переробних ліній. Зробити це одному господарству — накладно, а гуртом — будь ласка. Скооперувавшись, ви зможете придбати таку лінію. Більше того, асоціації буде під силу надавати партнерські послуги іншим господарствам області.

«ІДЕЯ ПРИЙМАЄТЬСЯ. ДАВАЙТЕ ДУМАТИ!»

Так чи приблизно так висловилися молоді керівники. І відразу поспішали пропозиції. Задум, який ще вчора багатьом здавався звичайнісіньким прожектом, почав набувати обрисів реальності.

В. ШЕПИЛЮК: У нашому господарстві є 300 вуликів. Оскільки державне замовлення на цю про-



М. ЯЦКАНИЧ

дукцію не поширюється, думаю, частину меду можна буде збувати напряму. На вигідних умовах і в поліпшеній розфасовці звичайно. І ще одна пропозиція. Більшість колгоспів, як і наш, господарюють сьогодні наосліп, не знаючи можливостей своїх ґрунтів. Сіють і садять те, що диктують зверху. А результат? Часто — збитки. Особливо на картоплі, яка в нас ніколи не родила. Давайте разом запросимо науковців скажімо, з Уманського сільськогосподарського інституту. Хай розроблять науково обґрунтовану систему землеробства для кожного колгоспу.

О. КРИВЕНДА: На безрезневому Пленумі ЦК КПРС немало йшлося про самостійність господарств. На мій погляд, вона повинна служити, насамперед, поліпшенню фінансового стану колгоспів. Тобто, голова сьогодні обов'язково має стати ще й комерсантом в хорошому розумінні цього слова. У нас добре родить суданка та еспардет на насіння, а в західних областях — ні. Чому б не реалізувати насінники на договірних умовах? Ми таке практикуємо і маємо чималий зиск.



С. БЕРГЕР

О. СЕМЕНИХІН: Починати треба із створення власної бази по виробництву будівельних матеріалів. Це проблема проблем. Ми нині зводимо сільський молодіжний житловий комплекс. Більше тратимо часу в пошуках матеріалів, аніж працюємо безпосередньо на зведенні будинків...

І. ОНИЩЕНКО: Я — за кооперацію. Але треба продумати, яким чином ми підтримуватимемо зв'язок, адже відстані між нашими господарствами немалі. Пропоную також скласти чітку програму роботи на рік.



В. АПЛАТ

В. ЗЕЛЕНЬКО: Не треба тільки боятися ризику. Та ж лінія по переробці овочів може дати прибуток вже через рік-другий. А го ми звикли економити копійки там, де втрачаємо карбованці...

О. СЕМЕНИХІН: Підтримую товариша. Ми маємо 146 гектарів саду. Винзаводи, як ви знаєте, закрили, місцеві харчокомбінати з переробкою фруктів не справляються. Могли б виробляти соки, сухофрукти в привабливій упаковці.

С. ВОЙПАН: Не ставлю під сумнів доцільність створення асоціації, але давайте продумаємо деталі її функціонування, правову захищеність. Адаже членами її стануть не просто молоді керівники, а очолювані ними колективи господарств. Як організації ще можуть до нас влитися? Давайте подумаємо про вступні внески, необхідні для утримання апарату...

Учасники зборів внесли попередні поправки до проекту статуту (остаточний варіант буде



О. СЕМЕНИХІН

затверджено на установчій конференції, що відбудеться наприкінці місяця), визначили представництво від господарств, обговорили принципи діяльності і права штатного апарату.

М. ЧЕРНЕНКО, секретар «Молодого комунара».



ПЕРЕБУДОВА
ТВОЯ ПОЗИЦІЯ

ПОТРІБЕН ДИРЕКТОР!

На початковому етапі асоціація молодих керівників розпочне свою діяльність за такими напрямками:

- захист інтересів молодих керівників на рівні обласного, міністерств, відомств;
- організація зустрічей молодих керівників;
- інформування керівників з різних питань;
- навчання спеціалістів;

— створення спільних підприємств по переробці сільськогосподарської продукції випуску будівельних матеріалів тощо.

Організаційні збори асоціації молодих керівників визначили структуру і принцип діяльності штатного апарату. До нього увійдуть посади директора, заступника директора по комерції та головного бухгалтера.

Обком комсомолу та організаційні збори асоціації запрошують усіх бажаючих взяти участь у конкурсі на заміщення вакансії директора та його заступника. Основні вимоги до майбутніх керівників: вища освіта (бажано сільськогосподарська чи економічна), досвід практичної роботи в сільськогосподарському виробництві, чіткий план роботи з вищезгаданих напрямків.

Посадовий оклад директора — 250 карбованців, заступника — 230.

ЗАЯВКИ НАДСИЛАЙТЕ ЧИ ПОДАВАЙТЕ ОСОБИСТО ДО ОБКОМУ КОМСОМОЛУ ЗА АДРЕСОЮ: м. КІРОВОГРАД, вул. КАРЛА МАРКСА, 41. ТЕЛЕФОНИ ДЛЯ ДОБІВІДОК: 4-73-70, 4-74-77.

3

«МОЛОДИЙ КОМУНАР»

«НЕ ЗНАЄМО», —

— такою була відповідь членів КМК по складанню комодів Кіровоградського меблевого комбінату, коли їх запитали, яку роботу проводить бюро обкому комсомолу. І зразу ж доповнили, — хочемо знати, а якщо так, то вносимо свої пропозиції.



НА ТРИБУНУ,
ПЛЕНУМУ
ОБКОМУ
КОМСОМОЛУ

Колектив по виготовленню комодів — один з найдружніших на комбінаті. Молоді працівники, які працюють тут, заздрають членам КМК, котрі створили свою «комуну». Бо ж у них — все спільне, все однакове і все рівне. Кожен з десяти чоловік у будь-який час може підмінити один одного, взаємність тут повна. Звичайно, за умов рівноправ'я у кожного в день зарплати однакова сума грошей у кишені.

Розмові про комсомол, його авторитет, успіхи і труднощі, більше того — ндадчі — видно було, хлопці були не дуже раді. Мовляв, про що тут говорити...

Не будемо винити членів комсомольсько-молодіжного колективу комодників у не їхній вині. Комсомольська робота у цьому не так і маленькому колективі здебільшого зводилася до сплати членських внесків. Про бюро обкому комсомолу?

Ні, не знають. Не знають, хто і чим займається.

— А хотіли б знати, чим займаються працівники обкому ЛКСМ України, які обов'язки покладені на членів бюро?

— Я вважаю, що членам виборних органів обкому ЛКСМУ треба частіше виступати перед молоддю, — радить групкомсорг Микола Бернос. — Було б дуже добре, якби молодіжні теле- чи радіо-програми вели по своїх напрямках члени бюро. Якби ще з ними був прямий зв'язок. От і познайомилися б.

— Хотілося б, — говорить Сергій Черних, — щоб саме представників від Спілки висували на керівні посади, щоб до вирішення молодіжних питань на місці залучалися комсомольці. І ще одне — щоб члени бюро обкому ЛКСМ України ці питання тримали на контролі.

Звідки взялося таке пасивне ставлення до Спілки, для меблевиків не секрет — один за одним міняються секретарі комітету комсомолу підприємства. Про їхню ініціативу — годі й думати. Добрим словом згадали лише колишнього свого вожака — Геннадія Крупченка. За його секретарювання, як розповів Юрій Вдовиченко, і на море гуртом їздили відпочивати, і спортивні змагання проводилися...

— Обираємо ми, члени комітету комсомолу, секретаря. Здебільшого пропонуємо людину не за організаційськими здібностями, а когось з «ідеєриців», з комтери. У них часу більше — може і в робочу годину у справах піти, хоча б попередити всіх, що відбудеться вечір якийсь, чи ще що. Пропоную бюро обкому комсомолу постійно звертати увагу при звітно-виборній кампанії на вибори секретаря: зверху, від членів бюро і до рядового комсомольця слід роз'яснювати, хто повинен бути членом комітету комсомолу. Тим більше — його секретарем, — розговорився Ю. Вдовиченко, він же — член комітету комсомолу.

От хто той комітет очолює, Юрій не знає. Десь місяць три тому, та оце сьогодні, як сказав, бачив комсорга. А хто — й не згадав...

— Мабуть, пропозиція Юрія декому видється дивною, — доповнює свого товариша Олександр Бойко. — Але я скажу, що розумна роз'яснювальна, а тим більше пропагандистська робота повинна вестися обов'язково. Надіється на свідомість рядових спілчан ще зарано. Та що тут про

свідомість говорити, коли недоліків, які видно, пребагато. Бачимо і пасуємо. Мабуть, так і з комсомолом.

Хлопці розповіли про свою роботу: складають комоди. У місяць — тутілька в тутільку, як вони висловилися, по плану. І ні на один десяток комодів більше. Чому? Заготовок не дають. Хоча можуть за день не 50, а 60 скласти. Тому й виготовили за два місяці нинішнього року аж... на той комод більше.

Однак члени комсомольсько-молодіжного не дуже охочі до перевиконання.

— Нема й так напочатку місяця деталей. План «клепаємо» в останні два тижні, — заявив Валерій Дрига, бригадир КМК. — Та навіть коли б і робили більше, одні розцінки знизять. Це не новина. Можливо, допомогли б нам вирішити це питання члени бюро обкому комсомолу? Так ми їх не знаємо. А хочемо знати, тим більше, що серед них є і виробничники, які не лише зможуть нас зрозуміти, а й допомогти.

Ю. ЯРОВИЙ,
спецкор «Молодого комунара».

КОРОТКО

Нещодавно у Вільшанці відбулася зустріч працівників райкому партії, райвиконкому з комсомольським активом району. На ній порушувалися питання комсомольського життя, охорони природи, трудової діяльності молоді, і, зокрема, ведення соціалістичного змагання. Особливу увагу було приділено організації відпочинку.

Наш кор.

Чи легко бути членом бюро?

Я не претендую на вказівку «рівняйтесь на нас!». Але дуже хочу, щоб члени бюро Кіровоградського обкому комсомолу звернули увагу на ті питання, які свого часу розглядалися на пленумі Новомиргородського райкому комсомолу. На ньому кожен член бюро районної спілчанської організації і все бюро в цілому звітували про свою роботу. Нам було про що сказати і було що почути у критичних зауваженнях і пропозиціях товаришів...

—...Є пропозиція доручити ведення пленуму членам бюро...

Скільки разів ми чули цю фразу, скільки разів піднімали руки «за!» Будучи членом бюро райкому комсомолу з 1985 року, я, звичайно, обізнаний з його функціями, але такі рідко задумувався про активізацію діяльності його членів над питанням: чи легко бути членом бюро?

На цю розмову наводять дві немаловажні обставини — це звіт бюро райкому комсомолу по керівництву перебудовою первинних комсомольських організацій, аналогічний майбутній звіт бюро обкому комсомолу і новина, яка збила членів бюро з пантелику, за багато останніх років, коли, не будучи попередньо запрошеним, член ВЛКСМ проситься взяти участь у засіданні бюро.

Зрозуміло, що обізнаність, активність членів бюро, працівників апарату — більша. Але винні в пасивності решти самі ж функціонери, завдяки нормативному підбору кадрів.

Інколи кажуть — звільніть від обов'язків. Але це не вихід. Потрібно перш за все на-

вчити, а потім питати про виконання своїх обов'язків. Ми так і робимо, плюс кожен член бюро, як і активіст районної ланки має конкретне доручення. Наприклад я — відаю підготовчими роботами будівництва МЖК, Б. Єдинак — діяльністю клубу за інтересами комітету комсомолу шахти, О. Сильноока — створенням копилки цікавих піонерських і комсомольських справ, Ю. Малаховський — забезпеченням діяльності міського госпрозрахункового центру дозвілля молоді, Ю. Демченко — діяльністю мотогоуртка — клубу за інтересами, В. Черноус — звітує на бюро про особистий внесок по мобілізації комсомольців і молоді колгоспу імені Чапаєва на виконання Продовольчої програми країни.

Конкретні доручення, звичайно, мають і всі члени бюро обкому комсомолу. Але про те, як вони виконують їх, судити важко. Причина? Не завжди та чи інша інформація доходить до спілчан. Думаю, на це слід звернути особливу увагу.

Важливо також заслуговувати звіти членів бюро на пленумах, у первинних комсомольських організаціях, де вони стоять на обліку, залучати їх до участі в бригадах по підготовці питань на пленумі, бюро.

Однією з причин прорахунків у кадровій роботі є її безсистемність. А тому, працюючи у відрядженні, відповідальні працівники обкому і райкомів комсомолу обов'язково повинні цікавитися резервом у виборних органах як обласної, так і районних комсомольських організацій, адже ХХХV звітно-виборна конференція не за горами. Наближається обласна звітно-виборна

комсомольська конференція, але поки роботи саме по резерву до виборного органу обкому комсомолу непомітно. Активнішим повинен бути в цьому напрямку і «Молодий комунар».

Бюро Новомиргородського райкому комсомолу одним із своїх найважливіших завдань вважає роботу з комсомольськими організаціями, діяльність яких за звітний період визнана незадовільною. У них проводимо семінари-навчання, засідання дискусійних клубів, допомагаємо в проведенні дозвілля молоді тощо, і після звітно-виборних зборів проміжок часу пройшов невеликий, але зрушення в цих організаціях вже помітні.

Чомусь ми забуваємо використовувати стимули заохочення людей, які цього заслужили, які піднялись на вищий щабель у своїй роботі. Зокрема, ми визначаємо за рік кращі комсомольські організації, а також найактивнішого члена бюро райкому комсомолу. Головне, що люди знають — вони не забути. На це теж пропонує звернути увагу членам бюро обкому комсомолу.

Важко серед безлічі напрямків роботи визначити основні. На цей рік бюро райкому комсомолу для себе визначило комісії, їх затвердили на пленумі. Тепер головне — щоб комісії працювали і щоб їхня робота видна була результатом. Думаю, що це найголовніше для всіх членів виборних органів... А особливо — для членів бюро обкому ЛКСМ України.

А. СТОЯН,
перший секретар Новомиргородського райкому комсомолу.



Про Павлика Морозова

в останні роки написано багато. «Огонек», «Юность», «Литературная газета», «Новое время»... Написано протилежне тому, що про нього досі ми знали. Тому закономірно в ЦК ВЛКСМ, Центральну Раду Всесоюзної піонерської організації імені В. І. Леніна почали надходити листи й телеграми з найголовнішим питанням: чи правильно ставиться під сумнів рішення Бюро ЦР ВПО імені В. І. Леніна про занесення імені Павлика Морозова до Книги Пошани Всесоюзної піонерської організації імені В. І. Леніна?

Прокуратура СРСР, редакції газети «Пионерская правда» і журналі «Пионер» та «Человек и закон» дослідили по-новому справу вбивства Павла і Феді Морозових та подій, що передували вбивству. Бюро ЦР ВПО імені В. І. Леніна зробило наступні висновки.

У селі Герасимівці Верх-Тавдинського району Уральської (нині Свердловської) області на початок 30-х років влада фактично належала сільським багачам. Це відбувалося на становищі бідняків, до яких належала й сім'я Павлика Морозова. Особливо сутужно стало жити, коли родину з чотирма дітьми понинув батько: голодували, дід С. С. Морозов погрожував відібрати назад майно сина Трохима, Павлиного батька.

Тринадцятилітній хлопчина, який фактично став головою сім'ї, вирішує шукати порятунку в об'єднанні з іншими бідняками. До того ж звістни про події в країні доходять і в глухе уральське село. Про Радянську владу, піонерський рух розповідали вчителі, які щороку мінялись у Герасимівці. Серцем сприймали ці розповіді діти. Серед них Павлик Морозов. Як міг, він практично боровся за нове життя. Робив це відкрито, за що йому не раз погрожували, били. Але він не міняв своїх переконань.

Лихось документи, що підтвердили б вступ П. Морозова в піонери, негач, як нема їх і для сучасних піонерів. В піонерській організації не існує членських

нижок. Однак очевидці не сумнівалися, що Павлик був піонером і фантично, і в душі.

Водночас слід сказати, що літературний образ П. Морозова не повністю відповідає реальному підлітку. Нічим не підтверджується факт повідомлення Павлом уповноваженому по хлібозаготівлях про злочини його батька, колишнього голови сільради. Дослідження показало, що й сам уповноважений вперше з'явився не в Герасимівці, не в карних справах, а в книгах, які виїшли після вбивства братів Павла й Феді Морозових. До того ж у різних книгах уповноважений має інше прізвище, тоді як усі інші учасники трагедії мають свої імена.

Доведено єдиний виступ П. Морозова проти свого батька на суді над Трохимом Морозовим. Свідок син тоді відкрито заявив, що батько, сам бідняк, бідняків не підтримував, на посаді голови сільради «стояв горою за куркуля». Однак, видумавши «доповідь» «уповноваженому», Павлика Морозова спочатку перевели на солодкавого героя, оспівуючи його в поєстіях, поемах і навіть піснях, а тепер заперечують двірня «піонера-донощика», «зрадника» чи простої жертви злого наміру.

Отже, слід не дегероїзувати Павлика Морозова, не навішувати ярлики на часного й безстрашного хлопчина, а правдивою інтигою розповісти про селянського підлітка, який щиро повірив у можливість нового, світлого життя у глухом уральському селі, власними силами наближає це життя.

Бюро Центральної Ради Всесоюзної піонерської організації імені В. І. Леніна ухвалило вважати правильним рішення Бюро ЦР ВПО імені В. І. Леніна від 1955 року про занесення до Книги Пошани ВПО імені В. І. Леніна піонера Павлика Морозова.

4

«МОЛОДИЙ
КОМУНАР»

15 квітня 1989 року

Сергій ХЛИСТУН працює в КМК заводу керамічного гравію тресту «Кіровоград-Сільбудіндустрія». Його бригада за підсумками соціалістичного змагання з початку року занесена на обласну Дошку пошани — виробничники вибороли перше місце серед молодіжних колективів облагороду. Фото Г. КОШКА.

«...було гостро поставлене питання про фанти й події, які стали нам відомі тільки перед засіданням бюро. Наводимо дослівно з доповіді:

— На обласній конференції прихильників руху за мир 5 червня 1987 року мовилося про велику роботу по патріотичному вихованню і поповненню Фонду миру добровільними коштами в колективах торгівлі і громадського харчування. Торговельники стали ініціаторами руху «Один день роботи — Фондові миру», одними з перших почали зараховувати в свої ряди героїв війни... Ініціаторами цієї справи був КМК магазину «Оксана» в Кіровограді, досвід якого, після рішення Секретаріату правління РФМ у грудні 1986 року, поширився по країні. Про славі справи «Оксани» виходять книги й буклети не тільки для радянської громадськості, але й на закордон — туди, де державною мовою є англійська...

Як же могло статися, що в цей прекрасний колектив було призначено, незважаючи на нашу незгоду, іншого керівника (замість В. В. Таценюк). Цей інший все зробив, аби зганьбити велику й благородну справу, якій служить Фонд миру, завдавши йому великої моральної шкоди. Дівчат-комсомолок викинули з «Оксани», героїв-молодогвардійців позбавили зарплати, яка щомісяця перераховувалася у Фонд миру. Набрано новий колектив дівчат, які замінили тих, що розраховані. Нині з кожної працівниці утримують по 2 карбованці на місяць.

Ми просимо... зробити все для того, щоб патріотичний почин «Оксани» не був остаточно похований. Винні, само собою, повинні бути названі поіменно...».

(Із листа заступника голови Кіровоградського обласного комітету захисту миру й обласного відділення Радянського фонду миру Г. К. Лисенка в об'єм комсомолу).

ПРО шкоду формалізму на сьогодні сказано так багато, що, здається, вже годі додати до цього ще хоч щось-небудь. І ось раптом цей лист... Нібито й справедливе обурення представника Фонду миру. Але одразу спіткається на слові «добровільні». Як же це, думаєш, так: в доповіді внески названо «добровільними», а з контексту випливає — «добровільно-примусові»?

Втім, у такій делікатній справі, як діяльність Фонду миру, слід керуватися, очевидно, не так емоціями, як фактами. Отими, які називають чомусь «упертими». З метою ознайомитися з ними поближче ми й звернулися до дівчат із відомого в Кіровограді магазину «Оксана».

Тут уже автори цих рядків довелось мимоволі звертати увагу на сердитому листі Григорія Кириловича звинувачення, в тому числі й на адресу «іншого», тобто — нового керівника. Навряд чи можна його асоціювати з Ірино Соколовською, яка нині очолює КМК «Оксани» (комсомольсько-молодіжний колектив тут, як бачимо, все ж продовжує існувати). Кого ж тоді мав на увазі Г. К. Лисенко, нарікаючи на дискредитацію «великої і благородної справи (із цим годі сперечатися — АВТ.), якій служить Фонд миру»?

Наслідки пошуків виявилися досить-таки несподіваними. В міському торговельному об'єднанні «Промтовари», до якого належить і магазин № 4 «Оксана», мене познайомили із особливими справами колишніх працівників знаменитого КМК. В. В. Таценюк завідує магазином № 45, К. М. Шліхта — магазином № 28, В. С. Василенко — магазином № 2, Л. П. Вагмет — магазином № 34, В. І. Халік — секцією магазину № 3; Л. А. Яцюк — секретар партбюро об'єднання «Промтовари». Де ж бідолашні, «викинуті з «Оксани» дівчата-комсомолки!

Це питання мучило автора, аж поки не трапилися на очі накази по МТО «Промтовари» за № 109К від 27 травня 1988 року та № 129К від 4 липня 1988 року. І тоді вже в цій непростій історії виявився ще й детективний присмак: до появи вищезгаданих наказів являю був причетний відділ по боротьбі з розкраданням соціалістичної власності. Як наслідок: кілька молодих працівників були звільнені з роботи із формулюванням: «через недовір'я колективу». Приблизно в той час залишила «Оксану» і тодішня завідувача (не називатимемо її прізвища). Тоді ж завідувача магазином стала І. В. Соколовська...

Що ж, скаже читач, очевидно, в колективі справді не все було гаразд, раз дійшло до серйозних порушень і недостач. Чи ж варто дивуватися після цього, що колектив магазину майже повністю

оновився? Однак: чому штат обласного Фонду миру стрімко зменшився обставиною в «Оксані» не одразу по названих подіях, а через півроку після них? Щоб зрозуміти це, треба познайомитися із цікавим документом, який знаходиться на почесному місці в музеї «Молодої гвардії» при магазині № 4. На чималому шматку ватману — кольорова таблиця, у якій навроці певних років (починаючи з 1973-го — часу появи ініціативи) — лаконічні цифри: 2208, 2370, . . . , 2500, 2564, 3100, . . . , 2850, 3073, 2882, 3120... І раптом, навпроти 1988 року — цифра 623! Саме стільки карбованців перерахували у Фонд миру дівчата-комсомолки з «Оксани» — на цілих дві тисячі менше, ніж за попередній, 1987 рік.

А тепер уявіть себе на місці працівників обласного Фонду миру, які на початку минулого року підбивали підсумки надходжень за 1988-й і раптом виявили такий різкий контраст. Звичайно ж, перша реакція була різко негативною: ач як, ми їм усю славу, ми їхній досвід на увесь світ розповсюдили, а вони!... За кілька днів після засідання бюро і було направлено у певні інстанції підписаного Г. К. Лисенком листа, де спадкоємців учорашніх ініціаторів названо «ворогами Радянського фонду миру».

Давайте подумасмо: як можна було без усяких розборів, без вивчення суті справи одразу звинувачувати дівчат-комсомолок у відсутності патріотизму? Хіба мірилом патріотизму є тільки гроші, які перераховуються (або не перераховуються) у Фонд миру? Чому людина, яка перераховувала туди скромну, відповідно до своїх можливостей, суму, обов'язково є меншим патріотом, ніж багатший сусід, який перерахував більше?

Отож і кажу: може, я неправий, але надто вже нагадує стиль того погрозового листа ті «громадодібні» постанови з відповідними висновками, які в роки, що передували перебудові, завдали стільки справді відчутної (а не уявної) шкоди нашому суспільству. Чи ж не настала вже пора для інших підходів, інших методів роботи з людьми? Особливо ж якщо це стосується молоді (а про те, що в «Оксані» нині працюють люди молоді, свідчить і наявність КМК).

НА ЦЬОМУ, здається, можна було б і припинити (принаймні на деякий час) розмову з приводу того листа. Однак тоді лишлось би «за кадром» багато чого такого, про що нині слід би говорити особливо відверто. Чому саме нині, у час перебудови, сталося таке в колективі «Оксани»?



КОМУ ІНІЦІАТИВУ... ЗА РОЗНАРЯДКОЮ?

ТАКЕ ПИТАННЯ МОГЛО Б ВИДАТИСЯ
ПОЗБАВЛЕНИМ ГЛУЗДУ,
АБИ НЕ ОДНА КОНКРЕТНА ІСТОРІЯ

Давайте послухаємо думки з цього приводу самих торговельників.

В. ТАЦЕНЮК, завідувача магазином № 45:

Мені здається, що дівчата просто погарячкували. Звичайно, нова форма оплати праці після переходу на господарський змушує їх рахувати свої гроші, але, мені здається, нагальної потреби «звільнити» молодогогвардійців не було.

Н. ЛАВРЕНКОВА, завсесцією того ж магазину:

У нашій секції за штатом має бути 10 чоловік, а практично працює 9. Одну ставку передаємо у Фонд миру за Юрія Гагаріна, який зарахований до нашого колективу. Нічого, справляємось...

В. ДІКУСАР, завідувача фінансовим відділом об'єднання «Промтовари»:

Із четвертого кварталу 1987 року наше об'єднання перейшло на господарський рахунок. Що це означає для кожного колективу? Поперше — самокупність; оплата йде від виконання плану. Тобто, усі ставки треба, простіше кажучи, заробити. І, по-друге, тепер у нас фонд зарплати визначається так, щоб темпи зростання заробітної плати не перевищували темпів зростання продуктивності праці. Це так званий норматив співвідношень.

К. РЯБЕЦЬ, завідувача відділом праці і зарплати об'єднання «Промтовари»:

Профспілкові збори колективу «Оксана», які вирішили передавати на рахунок молодогогвардійців не дві заробітні плати, а по 2 карбованці щомісяця з кожного члена КМК та ще раз на рік — денний заробіток, відбулися в магазині 25 листопада 1987 року, ще до приходу в колектив І. Соколовської. Рішення було прийнято одностайно... Ще один нюанс: при переході на господарський рахунок були змушені скоротити у цьому магазині дві штатні одиниці, інакше він був би запланований на збитковість.

І. СОКОЛОВСЬКА, завідувача магазином «Оксана»:

У нашому магазині працює трохи більше двох десятків чоловік. Майже всі вони — члени КМК, беруть участь у перерахуванні коштів у Фонд миру. Але у зв'язку з тим, що економічні умови роботи колективу змінилися, доводиться визнати: перераховувати такі суми у Фонд миру, як раніше ми не можемо...

Спробуємо розшифрувати усі ці висловлювання. Економічні умови призвели до становища, за якого два десятки чоловік реально (а не уявно, як це було досі) повинні заробляти і віддавати до

Фонду миру ще дві заробітні плати. Раніше цей вантаж по суті лягав на плечі усього торгу і тому не був таким відчутним. Нині — прямо протилежне становище.

Це вищесказане, на мою думку, — це ще й яскрава ілюстрація до того, як тісно пов'язані економіка і мораль. Госпрозрахунок допоміг виявити, поряд із економічними резервами, ще й усю штучність, надуманість деяких нашумілих «ініціатив» доби застою. Тих ініціатив, які були запропановані не на реальних людських потребах, а на плакатних «прикладах для наслідування». Навряд чи зрадили б молодогогвардійці нині, якби сталося диво і вони раптом дізналися, що на рахунок їх передавали... незароблену зарплату! Звісно, автор далекий від думки, що ці нотатки цілком і сповна вичерпують і саму цю історію, і мимохіть зачеплені у ній проблеми. Але, певно, є потреба розставити ще деякі акценти. Зокрема, стосовно музею «Молодої гвардії» та ініціативи сьогоднішніх зрадили б молодогогвардійці нині, якби сталося диво і вони раптом дізналися, що на рахунок їх передавали... незароблену зарплату! Звісно, автор далекий від думки, що ці нотатки цілком і сповна вичерпують і саму цю історію, і мимохіть зачеплені у ній проблеми. Але, певно, є потреба розставити ще деякі акценти. Зокрема, стосовно музею «Молодої гвардії» та ініціативи сьогоднішніх зрадили б молодогогвардійці нині, якби сталося диво і вони раптом дізналися, що на рахунок їх передавали... незароблену зарплату!

А щодо того, які нині комсомолки працюють в «Оксані», то поділюся тільки своїм особистим враженням: такі, як і скрізь. Тобто, у чомусь бувають активні (участь у спортивних змаганнях, призові місця в професійних оглядах активність на суботниках і т. п.); є у них і свої проблеми, свої домашні справи; очевидно, і без недоліків не обходиться (їх особливо підмічають покупці). Але от щодо того, чи немає серед них недругів миру, у тому числі й «ворогів Фонду миру» — то, хай вибачає вже Григорій Кирилович, такі немає, і це факт.

До речі, після детального знайомства зі справою, довелось мені завітати і до обласного відділення Радянського фонду миру. Говорили з самим Г. К. Лисенком. І ви знаєте, він виявився зовсім не таким сердитим чоловіком, як можна було подумати, прочитавши його гнівного листа... Що зайвий раз свідчить на користь народної мудрості: поспішиш — людей насмішиш. Чи, може, я неправий!

П. СЕЛЕЦЬКИЙ, спецкор «Молодого комунара».



СВІТОГЛЯД

Звідки походить традиція

12 квітня 1919 року в депо Москва-Сортувальна проведено перший комуністичний суботник.

В Єлисаветградському повіті комуністичні суботники почали організовуватися після вигнання білогвардійців з повіту. В квітні за рішенням Єлисаветградської повітової партійної організації було створено спеціальне бюро по проведенню недільників і суботників. Міська газета «Известия» від 7 квітня 1920 року в передовій статті «За роботу» писала: «Відлуння грандіозної епопеї труда докотилося до Єлисаветграда...».

1 травня того ж року на суботник у місті Єлисаветграді вийшло 1000 робітників, які працювали в районі Балашієки на розробках бурого вугілля; у міському саду працювало 2000 робітників, на залізничній станції — 40 чоловік, котрі відвантажили 2 вагони шлаку... У зв'язку із збільшенням числа захворювань віспою, відділ здоров'я постановив «присвятити суботник прищепленню віспи населенню міст». П'ятнадцять чоловік працювали в дитячому притулку імені Шевченка; вони пошили сім пар дитячих штанців, вісім платячок. На станції Плетеній Ташлик трудилось 82 чоловіки...

...У післявоєнні роки, коли промисловість і сільське господарство міста були зруйновані фашистами, кіровоградці з великим ентузіазмом взялися за відбудову заводу «Червона зірка». Купи каміння, щебеню та пошматованого заліза лишилися на місцях, де знаходилися його корпуси. Патріотичний рух за відновлення заводу очолили комуністи.

Заводські будівлі «Червоного Профінтерну» теж були перетворені війною на купу обгорілих руїн, під якими знаходилися верстати, машини, інструменти, матеріали... На розчищенні завалів пліч-опліч працювали інженери і робітники. В комуністичних суботниках втілена ленинська ідея соціалістичного змагання, в якому проявився масовий трудовий героїзм радянських людей.

А. КУЗЬМЕНКО, старший археограф Держархіву області.

5

«МОЛОДИЙ
КОМУНАР»

15 квітня 1989 року

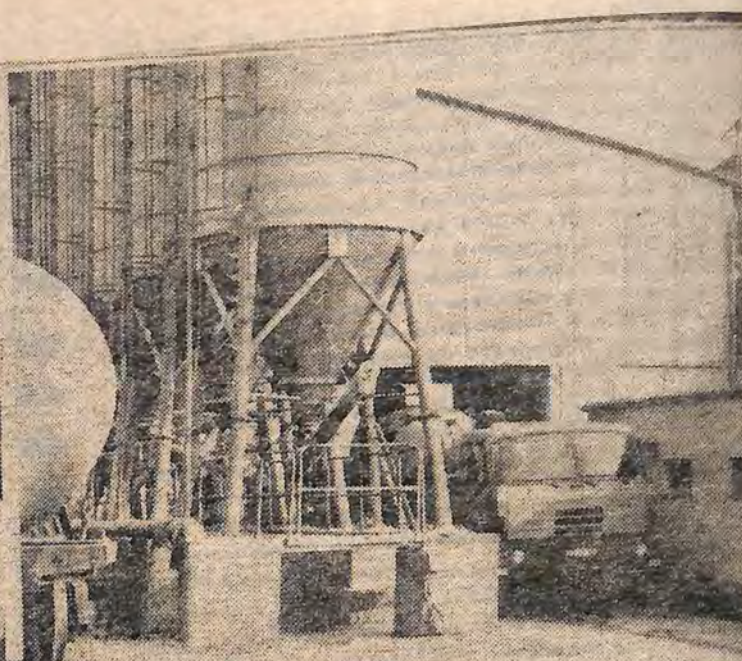


**Фотографує
Василь
ГРИБ**

Тривають будівельно-монтажні роботи на майданчиках гірничо-збагачувального комбінату окислених руд у Долинській. Дбають спеціалісти і про свою техніку. На знімку угорі зліва — начальник місцевих майстерень підприємства Кіх-Ерфурт Уве ВЬОЛЬКІ та автослюсар Хільмар ПЮШЕЛЬ (знімок анизу).

Не забувають наші зарубіжні колеги і про соціальну програму зведення майбутнього промислового гіганта — споруджувані ними житлові будинки, мов з рекламних проспектів.

Фото В. ГРИБА.



ХІТ-ПАРАД

Ми пропонуємо нашим читачам виділити лідерів березня серед пісень і дисків, але авторів одержаних листів чомусь зацікавили менше — більше ансамблі. Отже, наші меломани у березні вважали найкращою пісню «ДЕВОЧКА МОЯ СИНЕГЛАЗАЯ» (Євг. Білоусов). Друге місце зайняла «С Е Л Ь Е Р О З Ї» (Ю. Шатунов), третє «СЕДАЯ НОЧЬ» («Ласкавий травень»). Серед інших пісень найчастіше називалися «АРИАДНА» (М. Муромов), «ТЫ НЕ АНГЕЛ» (О. Глязін), «РОЗОВЫЕ РОЗЫ» (А. Разін).

Серед ансамблів з невеликим відривком лідирує група «КІНО», далі йде «ЛАСКАВИЙ ТРАВЕНЬ», третє місце поділили «НАУТИЛУС ПОМПІЛУС» та «ЕЛЕКТРОКЛУБ».

Дякуємо нашим читачам С. КРАВЦОВУ (Кіровоград), С. КОВАЛЕНКО (Добровеличківський район), А. АЛЕШЕНКО (Кіровоградський район), О. ЗАЯРНОМУ (Новоархангельськ), Н. ДАНИЛКО (Олександрійський район), О. ДОНЧЕНКО (Олександрія), Т. ДЖУЛАЙ (сміт Олександрівка) та багатьом іншим за участь у хіт-параді.

Чекаємо листів про музичних лідерів квітня. Називайте пісні і групи, які займають у ваших уподобаннях перші три місця. Строк розгляду листів — два тижні з часу цієї публікації.

На запитання нашого кореспондента відповідає начальник відділу пожежної охорони УВС облвиконкому М. І. ЄРМАКОВ.



**«МОЛОДИЙ
КОМУНАР»**

15 квітня 1989 року

ПОЖЕЖА—РІЧ СУБ'ЄКТИВНА

КОР.: Чува, що нібито на порозі ювілей пожежних!

ЕРМАКОВ: Так. Ось архівні документи: «Штат Єлисаветградської пожежної команди Высочайше утвержден 14-го июня 1841 года одновременно со штатом городской полиции. Был он крайне малочислен...».

Зараз поскаржитись на малочисельність пожежних не можна. Однак не стверджувавиму, що штати роздуті і ми байдкуємо. Навпаки — щорічно намічається тенденція зростання чисельності пожеж...

КОР.: На фоні чого це відбувається?

ЕРМАКОВ: Я б висловився так: необов'язковість поведінки людей. Ми стаємо, якщо хочете, розслабленишими, неуважнішими, безпечнішими. Скільки таких ситуацій: праска нагрівається, чайник закипає, телевізор працює, а ми лягаємо (на хвилю!) і... засинаємо... 90 процентів пожеж — це наш, безпосередньо людський фактор. Не буду говорити про те, що стає звичним: «А на Заході не так!». Там теж проблем з пожежами вистачає. Однак мені особисто від цього не легше...

КОР.: Ваша служба, мабуть, розуміє своє призначення не тільки в гасінні пожеж, а й у профілактичній роботі?

ЕРМАКОВ: Випускаються мерки, етикетки на сірниках, бюлетні, листівки. Людей попереджують:

«Будьте пильними! Не давайте дітям сірники, не залишайте їх удома!». Ми виступаємо у пресі, на телебаченні, радіо, і ледь не плачучи, спостерігаємо, ну, чи не протилежний ефект. Скажіть, як це можна переконувати батьків, аби вони не полишали малолітніх дітей удома?

КОР.: Статистика знає все...

ЕРМАКОВ: Торік в області сталося 1530 пожеж. Загибло 56 чоловік, в тому числі 23 дитини. За три місяці нинішнього 349 пожеж позбавили життя 26 чоловік, в тому числі 12 дітей. Цифри страшні і сумні, але пожежі рідкісним та унікальним явищем не стають...

КОР.: Розкажіть про особливості пожеж в нашій області.

ЕРМАКОВ: Ну що? Взимку від пожеж гине більше людей — в дії пічки, електронагрівальні прилади. Кожна десята пожежа пов'язана з дитячими пустощами. Кожна шоста — це порушення при будівництві пічок та димарів. Я б їх назвав бомбами сповільненої дії — рано чи пізно неправильно споруджені пічки та димарі стають причиною пожеж. Кожна п'ята пожежа пов'язана з неправильною експлуатацією електронагрівальних приладів, кожна шоста — з необережним поводженням з вогнем.

Додам, що особливості нашої роботи — постійна готовність, підвищена напруга, миттєвість прийняття рішення.

КОР.: Ви казали про зростання кількості пожеж. То як все-таки добитися зворотнього?

ЕРМАКОВ: Дозволю собі різкість суджень, хоча вона виправдана повністю. Думаю, нині відбувається серйозна деградація керівної ланки. Це укорінилося ще в засійні часи. Керівництво пожежа не лякає, у відомому смислі цього слова, звичайно. А що? Майно застраховане, до того ж вони, керівники, як правило, знаходять надійних опікунів. Знищене вогнем часто списується, по кишені керівників це не б'є — ось так і існують безпечні адміністратори.

До речі, за свою багаторічну діяльність пригадую 1—2 випадки, коли у якоїсь особи з керівної ланки пожежа трапилась вдома...

Зараз у стадії обговорення Закон про пожежну охорону в СРСР. Своєчасний закон! Пора вже чітко узаконити права й обов'язки пожежних і керівників, пора. Думаю, що з введенням господарського розрахунку, оренди втрати від пожеж будуть просто невідгідними з усіх боків. Це обнадіює...

КОР.: Пожежі бувають локальні, бувають величезні...

ЕРМАКОВ: Ми їх поділяємо на три номери. Перший — це палає, скажімо, приватний будинок. На гасіння виїжджає не більше двох оперативних відділень. Другий — це пожежі, приміром, в дитсадках,

школах — сюди вже направляється не менше чотирьох пожежних машин. Найскладніший для нас третій номер: тоді на об'єкт їдуть усі пожежні підрозділи міста... Якщо пожежа на 3-му і вище поверсі багатоповерхового будинку, то на місце події виїжджає і автодрабина...

КОР.: Є середньообласний рівень пожеж. Назвіть, будь ласка, «передозиків» і «відстаючих».

ЕРМАКОВ: «Передовики», тобто ті райони, де пожеж найбільше, — Гайворонський (у 2,5 рази більше, ніж в середньому по області), Олександрійський, Бобринецький, Добровеличківський, Новомиргородський (усі — удвічі більше). Найменше пожеж в Голованівському, Компаніївському, Онуфріївському і, особливо, у Петрівському районах.

КОР.: Уявімо, пожежі зникли...

ЕРМАКОВ: Кажуть так: «Пожежний не діє, країна багатіє». Однак, боюсь, це не скоро буде. Втім, за 33 роки роботи я побачив стільки вогню і попелу, стільки страждань людських і смертей, що з редістю погодився б залишитись без роботи...

Пам'ятаймо завжди, хай і дещо банально та високопарно це звучить: діпо, яке ми робимо, людям потрібне. Але це справа не тільки наша, а й всенародна. Справа кожного з нас зокрема.

Вів інтерв'ю А. БЕЗТАКА.



ДО 17
І СТАРШІ

Студентський театр «Резонанс» педагогічного інституту імені О. С. Пушкіна на чолі з його керівником Валерієм Дейнекіним вже давно належить до тих колективів, про які сміливо можна говорити «мовою професіоналів». Принаймні в Кіровограді.

Сьогодні аматори запросили мене на прем'єру своєї нової вистави «Чотири допити» за п'єсою А. Ставицького. За структурою цей твір — камерний. У ньому всього два герої: слідчий Корольков і арештована Гроніна. Але зупинимось на передмові у звичайній театральній програмці. Ось на цих її словах: «Серед неозорого моря людських трагедій і жертв 37-го всього двоє...». І кожному стане зрозуміло, що п'єса «Чотири допити» аж ніяк не може належати до камерних. Як і вистава, постановкою якої здійснив В. Дейнекін.

Сказати своє слово про Сталіна

і сталінізм — можливо так пояснюється звернення студентів до п'єси Ставицького. Але сьогодні, перепрощую, «своє слово» став ледве не модою. «Чотири допити» зацікавили мене, як, до речі, і режисера, відсутністю будь-якої кон'юнктури. Автор намагається правдиво і глибоко передати атмосферу часу, котрий трохи раніше ми називали «часом сподівань і звершень», не підозрюючи про подих трагедії.

А. Ставицький, зрозуміло, не міг відобразити цей час у всіх його протиріччях. Та й не ставив перед собою такої мети. Перед нами дві людські долі. Жертва і виконавець невидимої злої волі. Арештована більшовичка, людина, чия доля невіддільна від історичного розвитку молодого Країни Рад, переконаний послідовник ленінської політики — і юний слідчий, когорта Країни Рад виховала, нагодувала, вивчила, дала в руки жезл правосуддя.

Вперше вони зустрічаються у кабінеті слідчого, якому ясно: людина, доставлена на допит, — ворог. А ворогів треба знищувати. Так вчить він, вождь народів. Під час допитів, коли арештована Гроніна, «яка мала стосунки з Троцьким» (на тій тільки основі, що належала до однієї партії), ніяк не може зрозуміти, що ж відбувається, чому так розперезався цей «зовсім ще хлопчик» слідчий, Корольков і справді почуває себе вершителем долі. Ось ця стара жінка, до якої він лише в перших репліках звертається чемно, а потім перетворюється в добре знайомого нам служка, за яким вгадується невидимий учасник цієї історії майор, що з майорів відразу перескакує в полковники. Але ні слідчий Корольков, ні вищезгаданий майор-полковник ніколи не стануть вершителями долі. Забути про це в моменти найвищої напруги нам не дають колючі очі з портрету в глибині сцени. Тільки очі, але цього досить, щоб зіщулитися, мов від ля-

паса. І коли у фіналі портрет генералісимуса з'явиться повністю, це не викличе шокового стану, як очі у попередніх епізодах вистави.

Чотири допити... Всього чотири рази зустрічаються Гроніна і Корольков, але за цей час зміщується акценти так, що одна переконується в неадекватності прожитого, а інший прозирає і стає... жертвою. Втім, у виставі прозоріння героя передано досить поверхово, як і в самій п'єсі.

(Не знаю, можливо когось мої слова здивують чи навіть викличуть обурення, але й під час вистави і читаючи книги, статті, переглядаючи фільми про епоху сталінізму, я не можу позбавитися думки, якою треба володіти силою, щоб цілий народ перетворити у катів і жертв. У сцені, коли арештована і слідчий читають газету з повідомленнями про бурхливі події доби: історичний перелік ЦСРП — Америка, невдало прем'єру п'єси О. Корнійчука «у найкращому в світі театрі», арешт Постишева, ми вже не можемо напевно сказати, хто перед нами кат, а хто жертва).

П'єса цікава стимулюванням думки. Саме це змусило режисера не зупинятися на існуючому літературному матеріалі і включити в текст вірші радянських поетів, звернені до епохи сталінізму. З'явилася своєрідна літературна композиція. Розуміючи задум Дейнекіна в прагненні перекинути місток між тією епохою, «де серед неозорого моря людських трагедій і жертв 37-го тільки двоє», і нашою сучасністю, коли молодь намагається самостійно, без підказки оцінити минуле країни, збудованої ентузіазмом і кров'ю мільйонів, я все-таки відчувала деякий дисонанс імпрізацій. Не наполягаю, що поетичну композицію треба геть-чисто прибрати, але відчуття її умовності, «прив'язаності» до дії шкодить виставі. Певно це розуміє і Дейнекін, адже запитував, чи не заважає імпрізація в паузах.

Заважає. Робота над виставою, сподіваюсь, не закінчується.

Вище вже йшлося про можливість говорити про «Резонанс» мовою професіоналів. Але наївно стверджувати, що все однаковою мірою заслуговує серйозної уваги. Якщо мова про режисуру, про чіткість взаємодії постановника з матеріалом, про відповідність між задумом і виконанням, то все справедливо. У «Резонансі» зібрані здібні хлопці і дівчата, та для створення повноцінного, глибоко психологічного, живого образу героя, одних здібностей недостатньо. Д. Цурський, наприклад, грає Королькова, чітко виконуючи режисерські вказівки. Його герой — людина неглибокого інтелекту, грубувата, необтесана, але вірна своїм обов'язкам. Нечесні методи слідства його не турбують. Він переконаний: випадковості не буває, вперто повторюючи слова тулупового майора-полковника, здається, про те, що випадковості — це типовий вияв закономірності. Те, що у камері виявився його друг, Корольков теж сприймає як «типовий вияв», та мабуть, і сам, опинившись у камері, сприймає це так само.

Д. Цурський грає Королькова «постійно озируючись» на режисера. Це йому заважає, але врешті-решт виконавець вирівнюється. Я переконана у цьому, в першу чергу, на прикладі І. Федотової, виконавиці ролі більшовички Гроніної. Давно спостерігаю за нею і відчуваю, як з кожною виставою у Ірини виростає впевненість у власних можливостях. Правильно Гроніної складна для виконавиці тим, що в літературному матеріалі відсутня динаміка. Це персонаж, поданий у статистиці, і все ж приємно, що Федотова почуває себе на сцені впевнено, не лякається диспропорції між Гроніною і Корольковим (останній все-таки більш динамічний за умовами ролі).

В. ЛЕВОЧКО.



СЦЕНА, ЕКРАН, АРЕНА

● Якщо ви кохаєтесь на творчості українських письменників - сатириків Степана Олійника, Павла Глазового, Євгена Дудара, послішайте відвідати концерти заслуженого артиста УРСР, лауреата Всесоюзного конкурсу артистів естради Анаполія ЛІТВИНОВА, що пройдуть в приміщенні ОБЛАСНОЇ ФІЛАРМОНІЇ 16 КВІТНЯ. Початок о 17 год. і 19 год. 30 хв.

● У цьому номері ви познайомитеся з рецензією на виставу народно-го театру «РЕЗОНАНС» педагогічного інституту імені О. С. Пушкіна. А сьогодні у студентів нова прем'єра САТИРИЧНОЇ КОМЕДІЇ В. КРАСНОГОРОВА «МИ ТАК ЗВИКЛИ ОДИН ДО ОДНОГО». ПОЧАТОК ВИСТАВИ О 19 год. 30 хв.

● Поговорити про проблеми Кіровограда і, звичайно, відпочити у колі друзів запрошує молодіжний дискотек «ОЛІМПІЯ» 15 КВІТНЯ О 19 ГОДИНІ. 16 КВІТНЯ у дискотекі на вас чекає музично-розважальна програма «Пародії».



«МОЛОДИЙ
КОМУНАР»

16 квітня 1989 року

ФІГОВИЙ ЛИСТОК?

Один студент в розмові сказав: «Нащо писати про те, чого взагалі не існує. Це фікція. Не треба народ дурити».

Добре подумавши, ми все-таки вирішили про це написати. Щоб «народ не дурити». Написати так, як воно є. Мова піде про студентське самоврядування.

Отже, існує чи не існує студентське самоврядування? Питання може здатися дивним, коли врешті поставити все на свої місця. Самоврядування виникло не тому, що якомусь дядькові «зверху» так закортіло. Це і не студентська забаганна заради забаганки. Це реакція студентства на заострені авторитарну систему навчання у вузі. Ця система, цей режим у нових умовах і при нових вимогах аж ніяк не давав того, що треба. І от студенти не стерпіли: «свої справи хочемо вирішувати самі, не варто за нас думати, ми також повноправні господарі своєї «альма-матер». По суті, самоврядування повинно було б стати найважливішим уроком демократії у вузі.

Але... Чи стало? Виявилось — не все так просто: самоврядування нелегко пробиває собі шлях до ствердження. Принаймні в кіровоградських вузах. Реакція тут виявляється не дуже бурхливо. А точніше сказати, вона тепер почала виявлятися не дуже бурхливо. Спад інтересу до самоврядування — така зараз ситуація у вузах. Ще рік тому студенти горіли до управління вузівськими справами. Тепер... Виявилось, це не так легко, по-перше, а по-друге, самоуправління — це ще й відповідальність, обов'язки, а не лише права. І опуститися руки.

Зрештою, було б несправедливо звинувачувати у всьому студентів. Їм допомогли опустити руки.

Жоден студент Кіровоградського інституту сільськогосподарського машинобудування, з ким доводилося розмовляти на цю тему, не сказав, що в них самоврядування у вузі діє повнокровно. Більше того, майже всі говорили, що воно практично не відчувається.

Олена КОЛОС, колишня студентка: «Воно потрібне, але його немає. Студентам дають тільки поговорити, а вирішують не вони. От організували студенти дискотеку в гуртожитку № 3 — комендант одного дня заборонила».

Юра ТРУТ, секретар комітету комсомолу механіко-технологічного факультету: «Взагалі-то воно існує. Але дуже відносно. От, наприклад, є в гуртожитку студрада. За якимсь порушенням вона має право студентів розселити. Але тільки формально. Бо не все вона вирішує. Мені здається, самоврядування має бути там, де воно може себе проявити в повну силу, щоб студенти повірили — вони теж щось можуть. А так... От посудіть. У раді факультету — 4 студенти. Ну що ми можемо відстояти чи змінити, коли нас тільки четверо?! Права

голосу ми практично не маємо. Піднімаємо питання, а нам тільки обіцяють: зробимо, допоможемо. Коли бути відвертим, і самі студенти, а особливо початкові курси, зовсім не готові до самоврядування».

Василь МІГЕЛЬ, заступник секретаря комітету комсомолу КІСМу: «Самоврядування ще в деяких моментах досить недосконале. Маю на увазі участь студентів у вчених рада. Студентів, на мою думку, треба виділити в окрему фракцію. Там піднімається багато питань, у вирішенні яких студент практично не бере участі. Сидити без потреби 2—3 години — так і інтерес втрапити можна. І формально виходить усе це. А при вирішенні питання, де студентська думка обов'язкова, запрошують студентів. Вчена рада повинна бути двопалатною».

Студент КІСМу: «Яке самоврядування? Не було і нема. Ви думаєте, викладачі і адміністрація владу нам віддадуть?! Ніколи! Хто це відмовиться від того, щоб нами покомандувати і покерувати. Так же простіше: тримати нас в руках».

Студент КІСМу: «Ніякого самоврядування нема. І змін ніяких ми не відчуваємо. Якби хто хоч розповів, що це таке, самоврядування... А так, хто про що подумає, так і собі уявляє. Може і ми неправильно уявляємо: але його в нас нема».

І все ж ситуація в КІСМІ з самоврядуванням не геть така однозначна. Допомогла зробити такий висновок зустріч на електромеханічному факультеті з деканом А. Ф. Кравчуком та його студентами-четвертокурсниками. Саме спільна зустріч. Якби ми говорили окремо, висновок міг би бути трохи не таким. Спочатку розмова нагадувала спортивні змагання по перетягуванню канату: хто кого — декан студентів чи студенти декана. Студенти говорили і того нема, і думка наша не враховується, і нічого не відбувається. Декан говорив: стоп, а розподіл стипендій, а зміни в розкладі занять — хіба не ви просили, а організація бюджетів — самі ж вибираєте собі бійців. З чимось студенти сперечалися, з чимось погоджувалися. І виявилось, що все-таки дещо робиться. Звичайно, не все зразу виходить. Як сказав тоді один студент: так не може бути, що все піде легко. Ще дуже багато інертних студентів (це визнали самі студенти) і ще довго треба цьому вчитися і до цього звикати.

Студенти: «Як може студент оцінювати роботу викладача, присвоєння йому вченого звання? Це буде необ'єктивно. Студент некомпетентний це зробити».

Декан: «Чому? А якщо викладач погано читає лекцію? Кому ж це вирішувати?»

Студенти: «А чому ми не знаємо результатів анкетування викладачів? Чому нам не замінили того викладача, який погано читає? Ми ж просили».

Декан: «Але він хороший спеціаліст».

Студенти: «Нас не задовольняє рівень ви-

кладання! Так чому, до речі, ми не знаємо досі про результати анкетування?»

Декан: «Усі дані в проректора. Вони не зникли і обов'язково враховуються при атестації, виборах на посаду тощо. Ваш голос важитиме».

Отже, не будь цієї розмови, не знали б досі студенти, куди зникли їхні анкети і що вони значать. І оті студенти, які говорять, що взагалі нема самоврядування, також не про все знають. Чому? Чому це все стало війською таємницею у вузі? Чому нема повної інформованості?

Самоврядування нелегко пробиває собі шлях, але комітет комсомолу вузу міг би допомогти йому, хоча б пояснивши усім студентам, що не так і чому. Запитувала в студентів, чи бувають такі розмови у їхніх групах, курсах, чи знають вони, що таке самоврядування — тільки стенили плечима.

Студенти починають сприймати самоврядування як кампанійщину, а не щось довготривале. Вони перестають вірити у те, що справді щось можуть змінити. Ось хоча б поселення в гуртожитки. І самі студенти, і в комітеті комсомолу сказали, що все тут робиться формально. Вирішує все адміністрація, за нею останнє слово, пересилує оте «аби чого не вийшло».

Вирішили студенти, що не будуть ходити на овочеву базу перебирати гнилу капусту. Не тому, що бояться роботи, а тому, що набридло свій вільний час, якого і так бракує, гаяти через чийсь безгосподарність.

Тут порушується головний принцип демократії — нема права вибору, — говорить заступник секретаря комітету комсомолу вузу В. Мігель. — Що б студенти не ухвалили собі на зборах, але йти за когось працювати вони змушені. От і виходить з одного боку дають студентам права, а з іншого боку, тільки надійшов наказ з Кіровоградського райвиконкому йти на овочеву базу — зразу ж говорять: ви — студенти, ви мусите. У цьому випадку самоврядування стає таким собі прикриттям, фігмовим листочком. Але, коли говорити взагалі, наша адміністрація стала тепер набагато прогресивнішою, шукає нові форми роботи. От не виходить геть повне самоврядування — шукають інших шляхів. Зараз ввели посаду заступника декана в навчально-виховній роботі. Вони повинні допомагати і студентам, і студентам, і в організації чогось повинні знати, як живуть студенти.

— А чи не поворот це до режиму «міцного кулака»!

— Ні. Це досить розумний крок. Тим більше, студенти ще не готові до повного самоврядування, це низький рівень активності. Це ж не новина.

Що ж, судити про це тільки студентам. Так саме тільки їм вирішувати (в більшості) — чи буде самоврядування в їхньому вузі не фігмовим листочком, а справжнім і повним. Тоді і спадів не буде: апетит посилюється під час їди.

Т. ТАРАСЕНКО.



СПОРТ

МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ (ТАЙЦЗИЦЮАНЬ)

Попервах рекомендується регулярні, хоча й короткі заняття, краще вранці та ввечері, по 5—10 хвилин, без поспіху оволодіваючи одною-двома позиціями. Оволодіння вправою може зайняти кілька місяців. Одяг повинен бути зручним, вільним, взуття без каблуків. Якщо маєте змогу, то робіть гімнастику на відкритому повітрі (без вітру). Закінчивши вправи, трохи пройдіться (одразу не сідайте). Не можна займатися тайцзицюань натщесерце і одразу після їжі; після гімнастики корисна водна процедура (душ, обтирання).

В залежності від віку та стану здоров'я того, хто займається, може бути рекомендована різна кількість елементів руху: від 8 і більше й до повторення всього циклу двічі, тричі; від цього буде залежати

тривалість сеансу. Темп руху також має бути більш-менш повільним. У випадку погіршення самопочуття заняття слід припинити — необхідно консультація лікаря для уточнення навантаження, адекватного стану здоров'я.

Запропоновані вам вправи східної гімнастики тайцзицюань є класичним варіантом Чен Ман-Чинга. Описання позицій та елементів руху не таке вже й просте (ви переконалися в цьому, втілюючи на практиці словесне описання рухів), бо відокремлення цих елементів практично не існує: кожен рух плавно переходить в інший. Розподілення всіх вправ на 96 позицій, що були представлені на малюнках, вельми умовне.

Враховуючи принцип тайцзицюань, який полягає в

тому, що «підмурком» руху є рухи ступней («коренів»), стегон і тулуба, вивчення певної позиції треба починати з елементів, що стосуються рухів ногами. Руки рухаються підключуються після того, коли рухи ступнями, стегнами і тулубом вже відбулися. Якщо говориться про поворот стегон, маєтеся на увазі також поворот корпусу і голови, оскільки це одне ціле. В усіх рухах тайцзицюань руки слід вести, виходячи з руху тулуба: під час руху вперед правий ледь витягується. Оскільки жодна частина тіла не повинна рухатись ізольовано, в описання елементів введена вказівка «одночасно». Це означає, що незалежно від того, що описання рухів розташовано послідовно, їх треба виконувати одночасно. Попервах рекомендуємо вивчити рухи за елементами,

а потім відпрацювати плавність і безперервність переходу одного руху в інший.

Пристаючи до вивчення елементів гімнастики, необхідно вивчити текст і співставити його з малюнками. Виконуючи вправи, слідкуйте за правильністю рухів.

1) тазостегневі суглоби і коліна ледь зігнуті;

2) рух йде від стегон; рухатися вперед і назад слід плавно, без скутості; при кроці назад торкайтесь підлоги носком ноги, при кроці вперед — п'ятою, всю підошву ставте на підлогу поступово, одночасно з переносом маси тіла на всю ногу;

3) під час вправи горішня частина тулуба зберігає вертикальне положення; необхідно слідкувати, аби при рухах руками тулуб не від-

хилявся ні вперед, ні назад;

4) рухи рук плавні, округлі. Якщо кисть піднімається, плече слід опустити, при висунанні рук уперед чи в боки вони завжди залишаються дещо зігнутими в лікті та зап'ясті. При висунанні руки вбік не виносити її надто назад; коли кисті наближаються до грудей, плечі та лікті розводяться в боки і розслабляються; при рухах рук в положенні перед грудьми вони ніби окреслюють напівколові лінії, плечі та лікті опущені;

5) важливі повороти кистей. Слідкуйте за положенням долоні (угору, вниз, вперед); при русі руки (та кисті) рух відбувається і в талії. При викиданні руки вперед плече йде вперед, плечі та лікті залишаються опущеними, інша рука ледь зігнута в лікті.

На сьогодні ви оволоділи 96 вправ (позицій) гімнастики ушу тайцзицюань. Настає період удосконалення вивченого. Думайте, вам згодяться методичні поради, які ми давали перед кожним заняттям і завершуємо сьогодні.

Багато читачів у своїх листах просять ознайомити з короткою історичною довідкою про тайцзицюань.

Надалі ми плануємо ознайомити вас з деякими іншими стилями китайської гімнастики ушу. Слідкуйте за кожним випуском «Молодого комунара»!

Щонеділі, в будинку культури імені Компанійця (диско-клуб «Олімпія»)...



УШУ

УШУ

3 історії ТАЙЦЗИЦЮАНЬ

Традиційна китайська гімнастика плавних рухів

тайцзицюань, яка завойовувала величезну популяр-

ність не тільки в КНР, а й в усьому світі, є однією з різновидностей гімнастики

ушу і нараховує 5 основних напрямів, кожен з яких також поділяється на кілька шкіл.

Найдревнішою з існуючих нині є гімнастика тайцзицюань напрямом Чень, або Ченьши тайцзицюань. Основоположником його, на думку провідних китайських спеціалістів, слід вважати професійного воїна Чень Вантіна, який наприкінці свого життя став ласоським відлюдником. Чень Вантін, що прославився своєю військовою доблестю, залишив потомкам створений ним трактат «Канон тайцзицюань у віршах», в якому виклав основні принципи цього мистецтва. В технічному плані система тайцзицюань, створена Чень Вантіном, ґрунтувалась на техніці, викладеній в трактаті «Цюньцзин» і вміщувала 29 з 32 наведених в цій книзі видів вправ. Чень Вантін об'єднав ці 29 вправ у 5 комплексів (13 форм). Заслугою Чень Вантіна є також те, що він збагатив техніку тайцзицюань вправами на глибоке дихання (Тунна), вправами на управління внутрішньою енергією (Да-

оін) та увів у тренувальний процес парні вправи (тайцзи туйшоу).

Через п'ять поколінь нащадок Чень Вантіна Чень Чансін передав мистецтво тайцзицюань Хебей Ян Лучаню. Слід відзначити, що в цей період, система Чень Вантіна уже піддавалась сильним видозмінам. Зокрема, форма Чень Вантіна стала еволюціонувати у двох напрямках: перший, близький до первісного, викладав Чень Чансін («древній стиль» — Лаодззя) і другий, створений майстром Чень Юбеном шляхом спрощення «древнього стилю» («Синьцзя» — «новий стиль»). Племінник Чень Юбена Чень Цинпін створив на основі «Синьцзя» свій особистий напрям, який відрізнявся повільнішим темпом рухів. Цей напрям одержав назву «Чжаобо цзя» — «стиль Чжаобо», (Чжаобо — місто, де жив Чень Цинпін).

Ян Лучань під керівництвом Чень Чансіна став послідовно змінювати первісну форму тайцзицюань з метою перетворення його в оздоровчий напрям. Результатом коригування «древнього стилю» Ян Лучаня став «середній стиль». Цьому стилю, який дедалі удосконалювався, навчали потім і його син Ян Цзяньхоу та онук Ян Ченфу. Після цього удосконалення «середнього стилю» оформився остаточний варіант тайцзицюань школи Ян, який одержав назву «Дацзя» — «великий стиль». Саме він пізніше став найпоширенішим у Китаї.

ФЕСТИВАЛЬ У СТОЛИЦІ

Нещодавно в Києві відбувся дводенний республіканський фестиваль ушу. Близько 20 областей республіки надіслали туди свої команди. На жаль, обласний спорткомітет в останню мить відмінив своє рішення послати туди і кіровоградців. Але, зрештою, не пропускайте ж такий форум через бюрократичні перепони! Тому автор цих рядків і ще два чоло-

віки, хоч і за власні кошти, але відбули таки на фестиваль.

Мета фестивалю — подальша пропаганда китайської гімнастики ушу, на яку, так би мовити, існує соціальне замовлення держави. Ми зустрічалися із заступником голови республіканської федерації ушу М. Матулевським, який розповів про подальший розвиток ушу в республіці. Потім індивідуальних та групових виступу-

пах команд учасники фестивалю обмінялися досвідом. Вельми цікавим виявився виступ активної групи айкідо (Айкідо — це японський вид боротьби).

Нам вдалося домовитися з організаторами всесоюзного фестивалю, який зараз проходить у Києві, про зустріч з його учасниками і можливість записати їхні виступи на відеоплітку. До речі, відеоматеріал, який нам вдалося

відзняти у Києві, ми плануємо показати під час обласних семінарів з гімнастики ушу. Семінари тепер відбуваються щонеділі (а не через одну, як було раніше) в будинку культури імені Компанійця (диско-клуб «Олімпія») о 15-й годині. Чекаємо вас, шановні друзі ушу!

В. ЯРОВИЙ,
голова обласної федерації гімнастики ушу.

10

«МОЛОДИЙ
КОМУНАР»

15 квітня 1989 року

